

Zabil PƏRVİZ

GƏNCLİK

Nə vaxt gəncliyimiz tərkdir edər bizi?
Bəlkə saçlarımız ağaranda?

Yox.

Bəlkə də ağlımız üreyimizi
Dəli sevdalardan çağıranda?

Yox.

Onda ki, məhəbbət məktublarımız
Sənədlər qovluğu altında qalar,
Yarımcı arzular, yarımcıq yollar
Taleyin tapdığı altında qalar, -
Onda gəncliyimiz tərkdir edər bizi.

Haçan ki, "ev bizim, sır bizim" olar,
Baharın yolunu qışla bağlarıq,
Dostlarla qırılan əlaqəmizi
Bəhanə gətirib işlə bağlarıq, -
Onda gəncliyimiz tərkdir edər bizi.

Nə vaxt stolüstü kitablarımız
Stollar altına yığılıb qalar,
Leylinin, Məcnunun, Çalıqşunun
Sevgisi bir küncə sıxılıb qalar, -
Günəşli, gurşadlı yaz səması tək
Boşala bilmərik, dola bilmərik,
Əbədi yamyaşıl qalan Müşfiqə
Daha qardaş olub qala bilmərik.
"Çahargah" çarparaq divardan-divara
Yolçunu yolundan eyləməz avara",
Onda gəncliyimiz tərkdir edər bizi.

Nə vaxt süfrəmizə şəirdən əvvəl
Yeməkdən, içməkdən, kefdən danşın
Qeybətlər, söhbətlər yığılıb gələr,
Şeirsə üçüncü qədəhdən sonra
Sağlıq kölgəsinə sığınıb gələr, -
Onda gəncliyimiz tərkdir edər bizi.

Nə vaxt vəzifəli ayı görəndə
İşimiz xətrinə dayı deyərlik.
Gözümüz öyrəşər qaranlıqlara,
Zülmətə günəşin tayı deyərlik, -
Satıb gələ-gilə saflığımızı
Bunu özümüzə ləkə bilmərik.
Gərəklilik məsləkin, gərəklilik eşqin
Gərəklilik dərindən çəkə bilmərik, -
Onda gəncliyimiz tərkdir edər bizi.

Onda ki, hardasa boğulan haqqın
Sonuncu fəryadı əriyər, batar.
Guya eşitmərik, guya görmərik,
Amma əl uzatsaq ölimiz çatar.
Palaza bürünüb sürünənlərin
Ürəyi kəfənə bürünüb yatar, -
Onda gəncliyimiz tərkdir edər bizi.
Arıya nə gələr?

Ölüm yuxusu.

Bəs hanı həyatın şəhdi, şərbəti -
Bülbülün nələsi, gülün yuxusu,
Bir gözəl şairin sözü, söhbəti...
Biz onun sərrafı sayılmadıqsa,
Onun nəfəsilə, onun səsilə,
Haqqın nəfəsilə, haqqın səsilə
Ölüm yuxusundan ayılmadıqsa,
Onda gəncliyimiz tərkdir edər bizi,
Onda itiririk gəncliyimizi...

ATAMIN ƏLCƏKLƏRİ

Bizim bağ, bizim həyəət,
evimiz, eyvanımız...
Bu da qapısı bağlı
təsərrüfat damımız.
Açıb keçdim içəri,
burda nələr var, nələr,
Köhnə gürz, köhnə külüng...
və köhnə xatirələr...
Balta, mişar, nə varsa
atamın yadigarı,
Zəhmətlə keçən ömrün
bu imiş etibarı...
Köhnə çəkcik qaralıb,
kəlbətini pas tutub,
Bu açar da, kilid də
sahibinə yas tutub...
Nə görürəm, ilahi,
toz-torpağın içində,
Lingin, belin dibində,
divarın bir küncündə
Atılıbdır atamın
köhnə iş əlcəkləri,
Böyrü-başı sökülüb,
didilmiş əlcəkləri.
Vaxt var idi onlara
iş üstündə baxardım,
Atam yer şumlayardı.
mən də çayır yığardım.
Bu zindanın
üstündə
atam demir döyürdü,
Mən daşı gətirirdim,
dəryaz itiləyirdi.
Əlcəklər tək deyildi,
bir neçə cütdü ancaq,
Birinə torpaq ətri,
o birinə ot-ocaq,
Atam bir az əsəbi,
iş görəndə tələskən,
Atamın zəhmi yağır
yənə əlcəklərində.
Odun yaran, gürz vuran,
daş daşıyan bir insan
Heyf ki, qocalmadı
tez əl çəkdi dünyadan.
Üstündən illər keçib,
unutmuşam haçandı,
Uzaqlarda qalıbdı
ayrılığın kədəri.
Təəssüflə baxıram,
atamdan çox yaşadı
atamın əlcəkləri...
Heyf, məndən onlara
sahib çıxan olmadı,
Yer şumlayan olmadı,
çayır yığan olmadı.
Dayanışam, baxıram
bir az dalğın, pərişan, -
Atamın əlcəkləri
atam kimi tərs imiş,
yapışığılar yaxamdan...

ZİRVƏLƏRDƏ BİTƏN ÇİÇƏK

Bu zirvədə gül açılmaz,
göydən düşən ulduzmuşam?!
Sən öz qönçə bələyində
bu dünyanı uduzmuşam.
Başın üstə
baxıb sənə qəh-qəh çəkən
şimşəklərin qəhqəhəsi,
Aşağıda şir ağızlı aşırımlar,
uçurumlar silsiləsi,
Sərin mehlər taleyinin,
qismətinin ilk hədəsi.
Öz gözündə bəxtəvərsən,
təbəssüm var dodağında,
Xəbərin yox doğulmuşam
tufanların yatağında.
Elə yerdə bitmişəm ki,
gözdən uzaq, görən yox,
Açılmısan könül kimi,
könül verib dərənin yox.
Ətirlişən, ətirsizsən, kimə görək, -
Göydən gələn mələklərimi iyələyəcək?!
Ləçəklərin toxunanda daşdan-daş
daş ürəkli küləklərimi iyələyəcək?!
Sığındı, sal qayaya
nə əl çatır, nə də ayaq, -
Heyif!.. Səni
duyan, sevən olmayacaq.
-Dayan! - deyib
dilə gəldi çiçək birdən, -
Mən sənin üçün doğulmuşam,
unutdunmu özünü sən?
Görməyənlər görməsən heç,
sən axtarıb tapdın məni,

Gəldi-gedər tufanların
qanadından qapdın məni.
Sənmi dedin məni duyan,
məni sevən olamayacaq? -
Zirvələrdə bitənləri
qanadlılar sevər ancaq.

DƏNİZƏ ÇATMAYAN ÇAYLAR

Zirvələrdən gəlirdiniz,
Dənizə çatmayan çaylar.
Qanadlıydı hər ləpəniz,
Dənizə çatmayan çaylar.

Dağdan keçib, daşdan keçib,
Səhralarda başdan keçib,
Qovrulduz üçün-için,
Dənizə çatmayan çaylar.

Yuxunuzda bir ağ gömi,
Gecələr çilçirəq gömi...
Dil çıxartdınız ilan kimi,
Dənizə çatmayan çaylar.

Uddu sizi boz vadilər,
Qudurmuş quduz vadilər,
Vadilər, susuz vadilər,
Dənizə çatmayan çaylar.

Siz mənim dumduru nəgəm, -
Alayanıq, quru nəgəm...
Nə çəkdiyiniz, mən bilirəm,
Dənizə çatmayan çaylar.

Harda qaldı o göy dəniz,
Doğma dəniz, ögey dəniz...
Bu da bizim taleyimiz,
Dənizə çatmayan çaylar.

Bu taleyin acığına
Ya yaxşı, ya pis olarıq, -
Əlinizi verin mənə,
Vallahı, dəniz olarıq,
Dənizə çatmayan çaylar!..

GƏNCLİYİMİZ

Nə vaxtsa bu çöldən keçmişəm atlı,
Tanışdır qarsımı çiçəklər mənə.
Bir muğam oxuyur doğmalığ adlı
Qarğılar, qanıqlar, küləklər mənə.

Dizimi göynədən tikanlar tanış,
Burda qarışmışam yovşan ətrinə.
Doğma halalına haram qatmamış
Biçənək ətrinə, kövşən ətrinə.

Xallı turaqlara qaynayıb qanıq,
Bir nəgmə boyunca yanib yaşayır.
O boz torağaylar məni duyanım,
Keçdiyim yollara qonub yaşayır.

Məni salamlayır hər addımbaşı
Göyərənələr belə, solanlar belə.
Başını qaldırır doğma yurddaşım
Kol dibində yatan ilanlar belə.

Məni haraylayır odsuz ocaqlar,
İsti yadımdadır, tüstü yadımda.
Kimsə pıçıldayır: "Bir ayaq saxla..."
İlahi, bu necə səsdir yanımda?!

Bəlkə bir ilahi səsə çevrilib
Bir dəli sevginin közərin qəmi,-
Bəlkə də bu mənim əvvəlki ömrüm,
Əvvəlki həyatım çağırır məni.

Bura köhnə yurdum, köhnə səngərim,
Burda hər qarışı pir sanmalıyam.
Nə qədər ölməyib köhnə dərdlərim
Köhnə səngərimdə dayanmalıyam.

Səhri, cadusu var Vətən eşqinin,
Tikanı da birdir, gülü də birdir.
Qandan qana keçən sərbətdir yəqin,
Dadanlar bir daha unuda bilmir:

- Nə vaxtsa bu çöldən keçmişəm atlı,
Tanışdır qarsımı çiçəklər mənə.
Bir muğam oxuyur doğmalığ adlı,
Qarğılar, qanıqlar, küləklər mənə...

QAÇAQKƏND

Nə qarlı dağların, buz bulaqların,
Nə yaşıl nəgməli meşələrin var.

Nə mavi suların, qayıqların,
Nə dilbər qucaqlı guşələrin var,-
Bəs niyə bu qədər şirinsən mənə?

Nə gümüş şələlə, nə zümrüd gölün,
Nə qızıl xınalı kəkliyin, daşın...
Al günün altında açılar gülün,
Qış günü qəzəblə çatılar qaşın,-
Bəs niyə bu qədər şirinsən mənə?

Payız buludları, yaz buludları,
Hayqırar, əlində qızıl qırmancı.
Günəşin yandırır-yaxar otları,
Torpağın duz dadar, yovşanın acı,-
Bəs niyə bu qədər şirinsən mənə?

O şoran çöllərin, şoran axmazların
Şəkər qamışları bitirir yoxsa?
Gözümü yaşartdı sərt ayazların,
Dedi ürək yanar gözədən yaş axsa...

Bildin ki, sən məni ağlatmaq çətin,
Sevincim dərinə, qəmim dərinə.
Bağrımın başında sərt təbiətin -
Qədim kitabədir daş üzərində.

Əllərin qabarlı, qəlbin tərtemiz,
Səndəki qeyrətə, eşqə güvəndim.
Bağların kölgəli, gözün kölgəsiz,
Ocağı, tənədiri tüstülü kəndim.

Axmısan ömrümə odla su kimi,
Mən öz qismətimdən özüm razıyam.
Hardasa qızaran alov dilimi,
Hardasa bozaran buz parçasıyam.

Çoxları göz yumdu gözəlliyinə,
Bilmədi bu qədər şirinsən nədən.
Xallı turaqların öyrətdi mənə:
Sənə vurulmaqdan başlanırsın Vətən.

Sənin cadar-cadar dodaqlarında
Bütün laylaların etibarlısı.
Sən qızıl beşiyim!
Gəzsən cahanda

Görəsən varmıdır bizdən varlısı?!

BÜLBÜLLƏR OXUYUR...

Bülbüllər oxuyur Kür sahilində,
Bülbüllər oxuyur gecə sübhədən.
Xuraman ləpələr, xumar ləpələr
Nəgmə yağışından keçər sübhədən.

Nəgmələr işıqlı, nəgmələr sərin,
Dünyadan bixəbər, bəxtəvər kimi.
Bülbüllər oxuyur qız söyüdlərin
Zülfünə bağlanan könüllər kimi.

Bülbüllər oxuyur Kür sahilində,
Yaşıl tellərini sayar söyüdlər.
Gümüş nəgmələrin gümüş selində
Gümüş qamətini yuyar söyüdlər.

Saxlayıb bir anlıq səyahətini
Dolanar başına divanə yellər.
Çinarlar heyrətdən çökər içini,
Sərvlər göz yumub başını yellər...

Ulduzlar titrəyər yeddinci qatda,
Göylər yana-yana baxar görərsən.
Bu gümüş tilsimə dözməyib hətta
Bir ulduz əriyər, axar görərsən.

Bülbüllər oxuyur Kür sahilində,
Düşər qayalara əks-sədası.
Səsinə səs verər ləpədən-ləpədən,
Danışar, səsinə bülbül ədası.

Qopar dodağından səhrli səslər,
Bu yurdun torpağı, daşı oxuyar.
Ömründə oxuya bilməyənələr də
Oxuyar, bir azca nəmiş oxuyar.

Oxuyar hardasa yeraltı çaylar,
Hələ sel olmayan sellər oxuyar.
Qönçə dodaqlılar uyusalar da,
Qönçələr bətnində güllər oxuyar.

Susub dinləyərəm...

Görərəm birdən

Qızıl səs qarışı gümüş nəgməyə,-
Mənim ürəyimdir o səsi gələn:
- Bülbüllər oxuyur Kür sahilində,
Bülbüllər oxuyur gecə sübhədən...